

Koulumatkabarometri 2018

Esittelyaineisto

MIKÄ KOULUMATKABAROMETRI?

- ❑ Koulumatkabarometri on 4.-6. -luokan oppilaille suunnattu koulumatkaliikkumista kartoittava kyselytutkimus.
- ❑ Kysely toteutetaan kahden vuoden välein (syksyisin). Seuraavan kerran kysely toteutetaan vuonna 2020.
- ❑ Kyselyllä kerätään perustietoja koulumatkojen kulkutavoista, koetusta turvallisuudesta ja turvalaitteiden käytöstä.
- ❑ Kyselyn kohderyhmänä ovat neljännen, kuudennen ja kahdeksannen luokan oppilaat.
- ❑ Kysely toteutetaan nettikyselynä koulupäivän aikana. Vastaaminen vie yhdeltä oppilaalta aikaa 1-2 minuuttia.
- ❑ Koulumatkabarometri palvelee kunnan viisaan liikkumisen edistämistyön seurantaa ja liikennekasvatustyön suunnittelua.
- ❑ Kyselyn tuloksista tehdään aina esittelyaineisto, joka käydään läpi oppilaiden kanssa. Tuloksista viestitään myös huoltajille.

VUODEN 2018 TULOKSIA

VASTAUSMÄÄRÄ JA AINEISTON KATTAVUUS

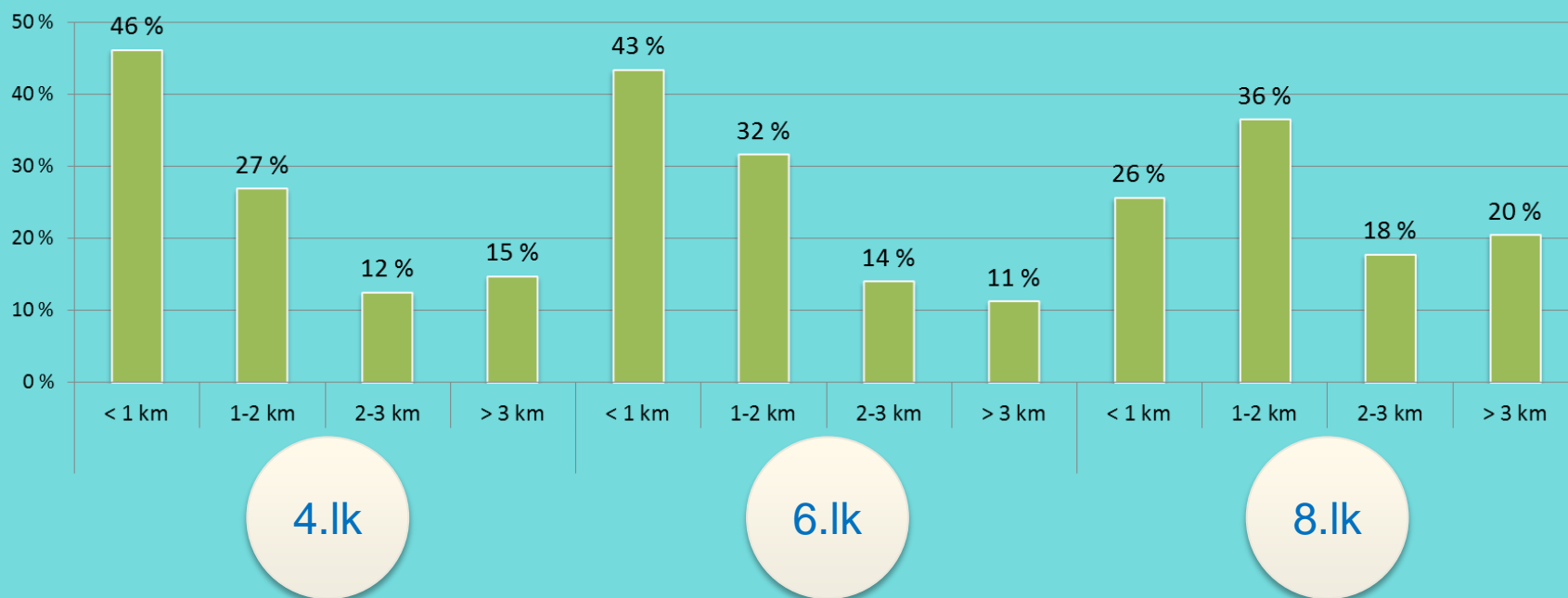
- ❑ Tutkimusajanjakso oli 10.9.-8.10. 2018
- ❑ Määräaikaan mennessä kyselyyn vastasi 1076 oppilasta (alla vain vastanneet koulut)
- ❑ Vastajamäärä kattaa yli 60 % kohdeikäluokista (tavoitteena > 50 % kattavuus)
- ❑ Tuloksia tarkastellaan kokonaisuutena luokka-asteittain

Koulu	Luokka-aste			Yhteensä
	4.lk	6.lk	8.lk	
Aseman koulu	41	47		88
Hakalantalon koulu	50	15	1	66
Hyvinkäänkylän koulu	25	28		53
Hämeenkadun koulu	54	71		125
Härkävehmaan koulu	20	12	61	93
Kytäjän koulu	13			13
Martin koulu	6	32		38
Martinkulman koulu	6	10	8	24
Paavolan koulu		18		18
Pohjoispuiston koulu			110	110
Puolimatkan koulu	49	37	64	150
Svenska skolan i Hyvinge	7			7
Tapainlinnan koulu	33	32	77	142
Uudenkylän koulu	9	1		10
Vehkojan koulu	36	55	48	139
Yhteensä	349	358	369	1076
Ikäryhmän koko 2018	554	569	565	1688
Vastaus-%	63 %	63 %	65 %	64 %

VUODEN 2018 TULOKSIA

KOULUMATKOJEN PITUUS

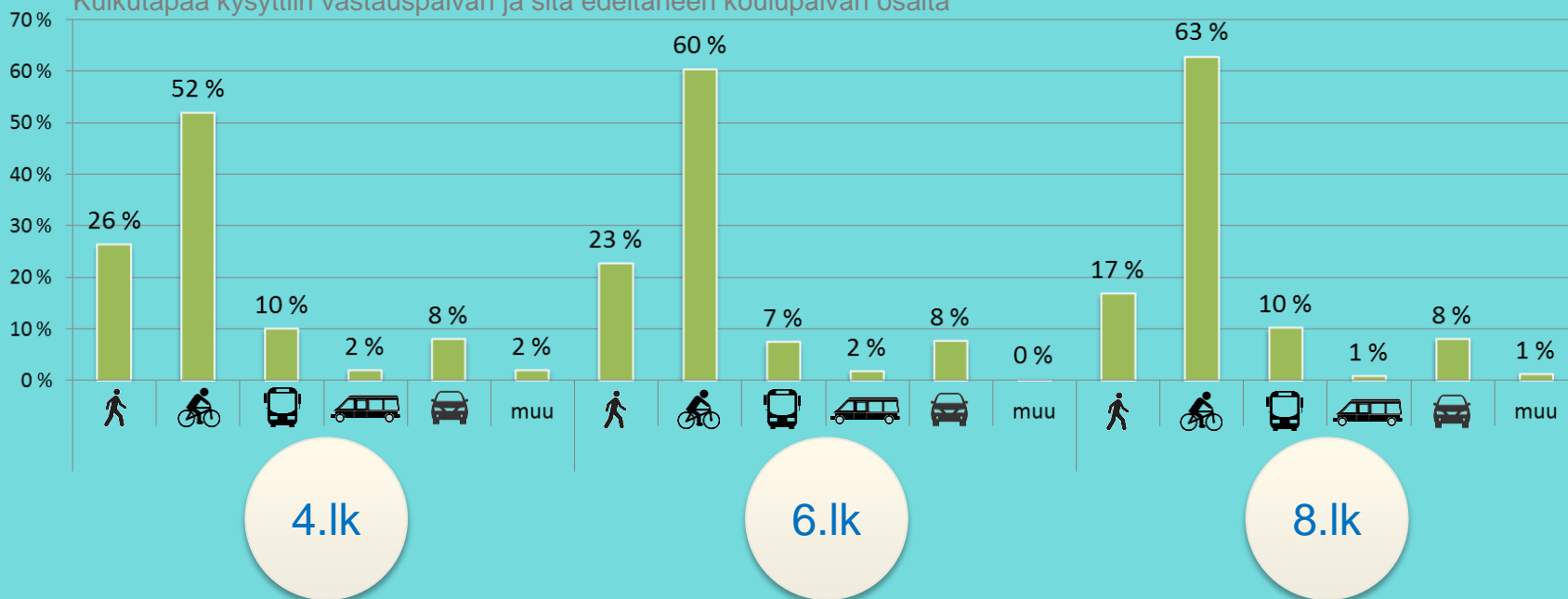
- Kouluverkon rakenne heijastuu suoran koulumatkojen pituuteen, joka yhdessä erilaisten olosuhdetekijöiden kanssa vaikuttaa koulumatkoilla käytettäviin kulkutapoihin
- Koulumatkaliikunnan edistämiseksi on paljon mahdollisuuksia lasten fyysisen kokonaisaktiivisuuden lisäämiseksi, etenkin 1-3 kilometrin pituisilla matkoilla

VUODEN 2018 TULOKSIDA

KOULUMATKOJEN KULKUTAVAT

*Kulkutapaa kysyttiin vastauspäivän ja sitä edeltäneen koulupäivän osalta

Neloset

- Omin voimin 78 %**
- Linja-autolla tai koulutaksilla 12 %
- Huoltajien kyydillä 8 %

Kasit

- Omin voimin 80 %**
- Linja-autolla tai koulutaksilla 11 %
- Huoltajien kyydillä 8 %

Kutoset

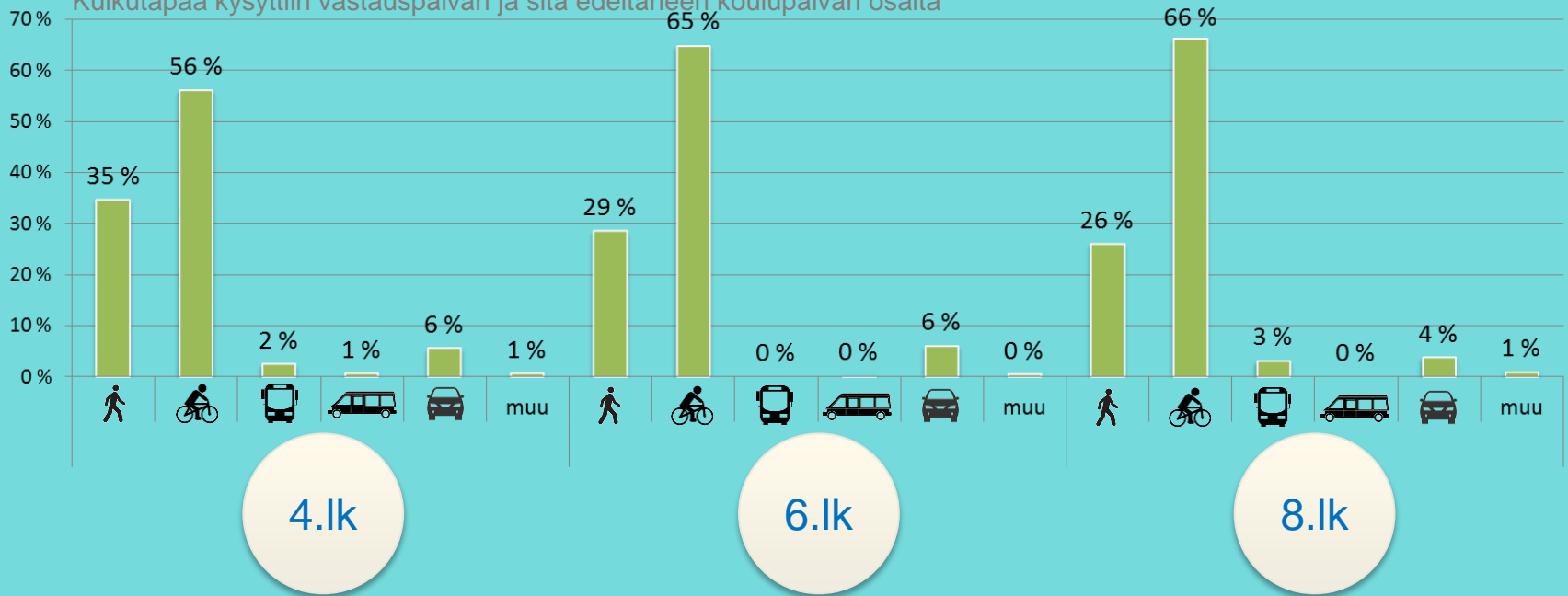
- Omin voimin 83 %**
- Linja-autolla tai koulutaksilla 9%
- Huoltajien kyydillä 8 %

VUODEN 2018 TULOKSIDA

ALLE 2 KM KOULUMATKOJEN KULKUTAVAT

*Kulikutapaa kysyttiin vastauspäivän ja sitä edeltäneen koulupäivän osalta

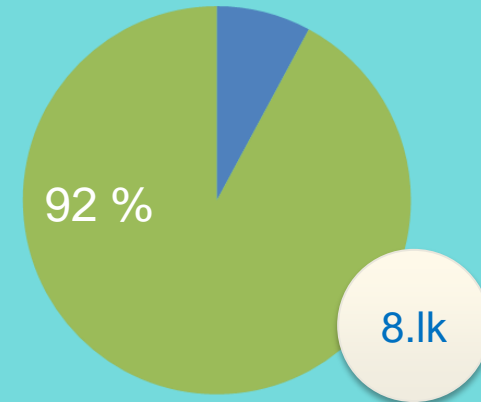
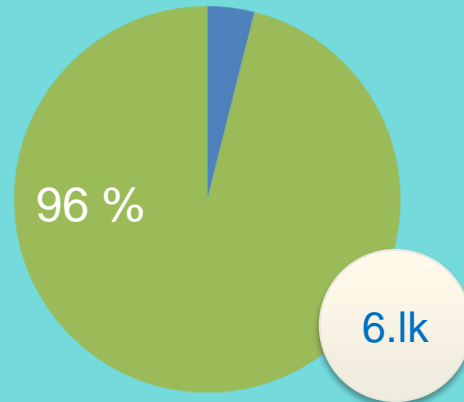
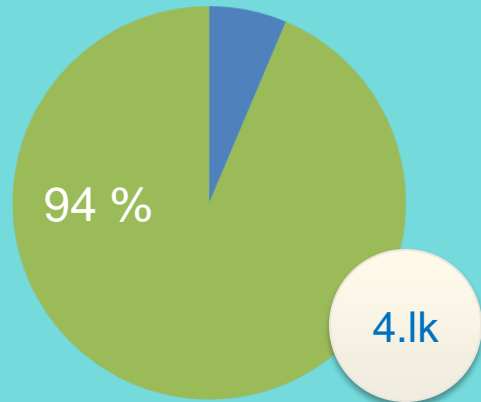

- Lyhyistä koulumatkoista suurin osa tehdään kävellen tai pyörällä
- Huoltajien kyyditsemänä kouluun saapuu noin 6 prosenttia alakoulujen (4.lk ja 6.lk) oppilaista, mikä on varsin vähäinen määrä

VUODEN 2018 TULOKSIA

KOULUMATKAN KOETTU TURVALLISUUS

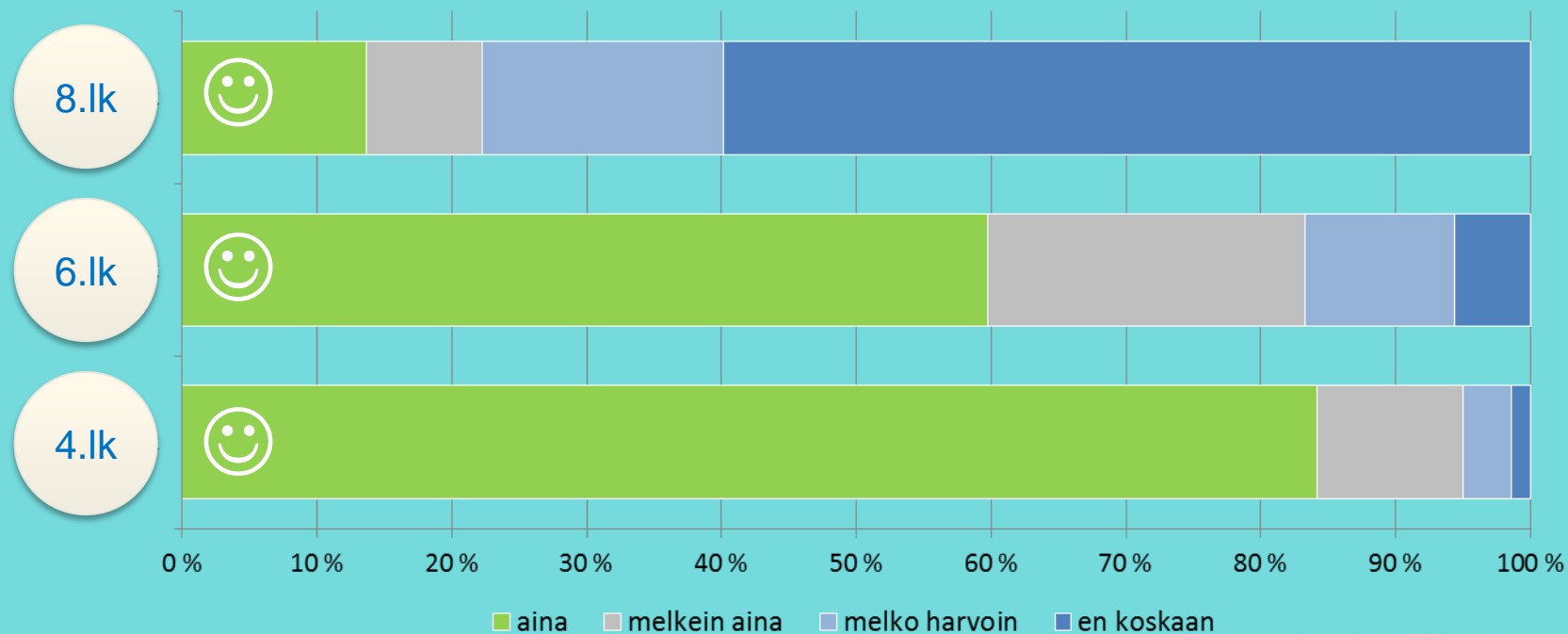

■ Koulumatka ei ole turvallinen ■ Koulumatka on turvallinen

Lapset ja nuoret kokevat koulumatkansa pääsääntöisesti turvalliseksi

VUODEN 2018 TULOKSIA PYÖRÄILYKYPÄRÄN KÄYTTÖ

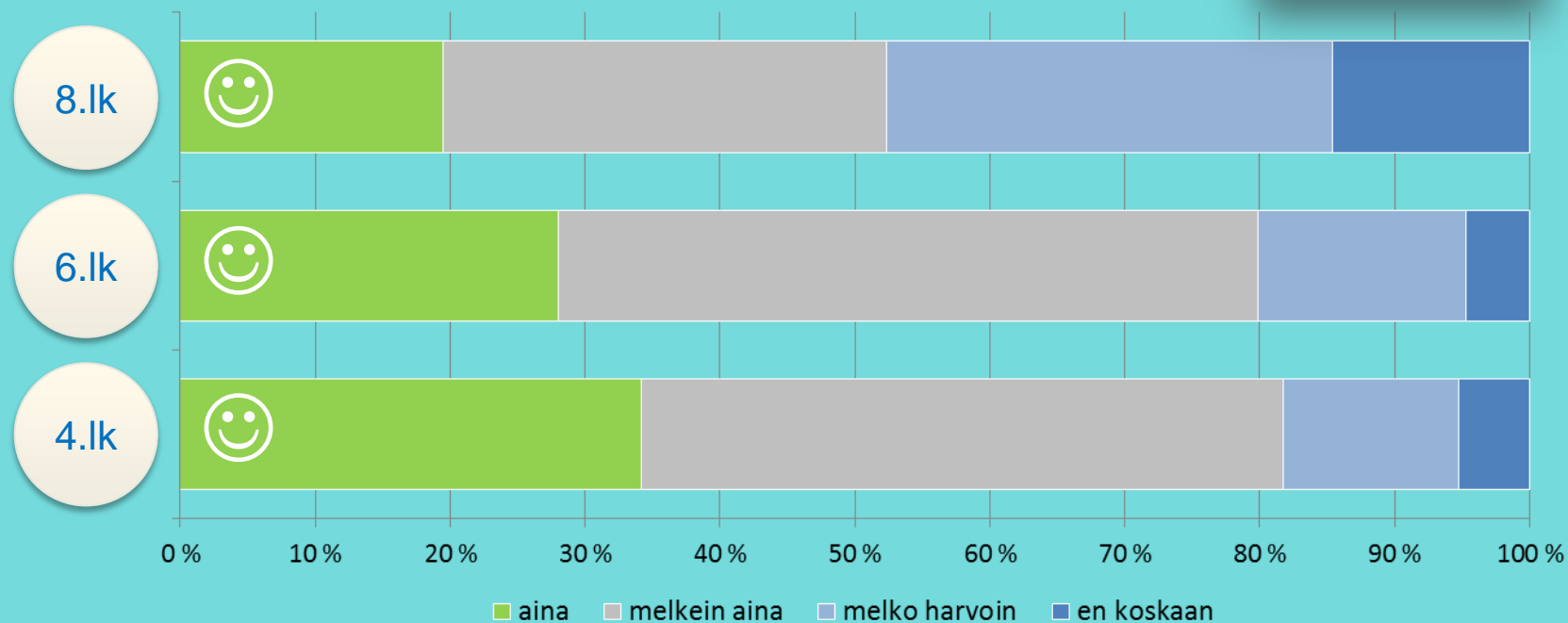

- Kypärän käyttöaste laskee nopeasti iän karttuessa
- Yläkoululaisten kypärän käyttö on vähäistä
- Valtakunnallisesti pyöräilykypärää käyttävien osuus on 44 % (2017/Liikenneturvan tarkkailut)

VUODEN 2018 TULOKSIA

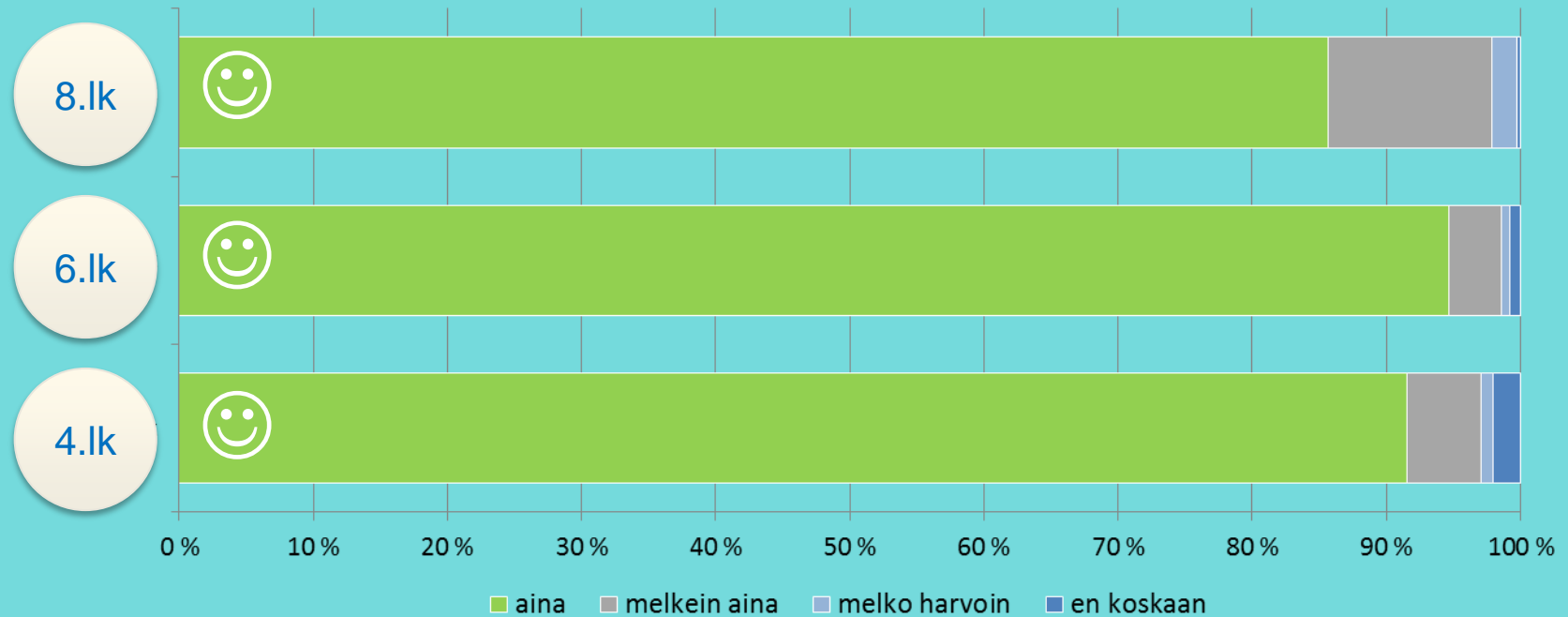
HEIJASTIMEN KÄYTTÖ

- Heijastimen käytössä ikäryhmien väliset erot hieman tasoittuvat
- Valtakunnallisesti heijastinta käyttävien osuus pimeään vuodenaikaan taajama-alueilla on 47 % (2017/Liikenneturvan tarkkailut)

VUODEN 2018 TULOKSIA TURVAVYÖN KÄYTTÖ

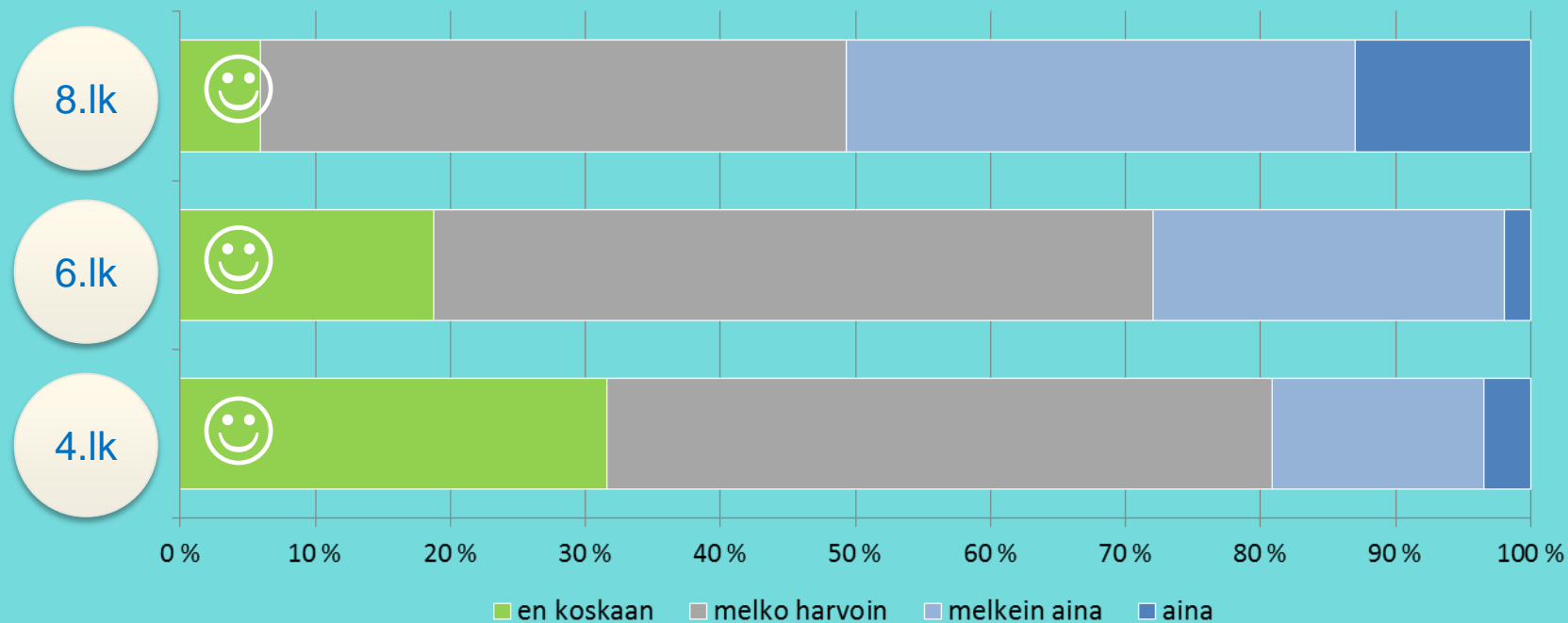
- ❑ Melkein aina vastanneiden osuus 5-15 % on huolestuttava tulos, koska kysymykseen on vain yksi oikea vastaus
- ❑ Valtakunnallisesti turvavyötä käyttävien osuus taajama-alueilla on etupenkillä 93 % ja takapenkillä 88 % (2017/Liikenneturvan tarkkailut)

VUODEN 2018 TULOKSIDA KÄNNYKÄN KÄYTTÖ LIIKENTEESSÄ

Huom! Asteikko ja värit ovat käänteisiä edellisiin nähden

- Kännyn käyttö liikenteessä kasvaa iän myötä
- Vastaajista 5-10 prosentille kännyn käyttö oli aiheuttanut jonkinlaisen liikennetapaturman tai läheltä piti -tilanteen, useimmiten kaatumisen, kompastumisen tai törmäämisen

TAUSTAMATERIAALEJA KYSELYN TULOSTEN KÄSITTELYYN

PYÖRÄILYKYPÄRÄ -INFO

<https://www.liikenneturva.fi/fi/liikenteessa/pyorailykypara>

- ❑ Pyöräilykypärä suojaa pyöräilijän päätä. Päävamman voi syntyä jo pyöräilijän kaatuessa. Sopivan kokoinen ja päähän hyvin istuva kypärä suojaa parhaiten.
- ❑ Liikenneturvan kypärätesti osoittaa, miksi pyöräilykypärän käyttö kannattaa. Kananmunan ja minikypärän avulla näytetään, kuinka kypärä suojaa munaakin vapaapudotuksessa. Kananmunan rakenne muistuttaa ihmisen päätä: pinnalla on kova kuori, mutta sisällä massaa, joka vaurioituu helposti iskusta.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=eBDgC2qwyF4>

Kypärätesti

Välitä, muista – ennakoi.
LIIKENNETURVA

TURVAVYÖ -INFO

<https://www.liikenneturva.fi/fi/liikenteessa/turvavyo>

- ❑ Turvavyö pelastaa riippumatta siitä matkustaako etu- vai takapenkillä, taksissa vai linja-autossa. Kiinnitä siis turvavyö aina.
- ❑ Oikein kiinnitetty turvavyö pitää ihmisen istuimellaan ja estää häntä iskeytymästä auton koviin sisäosiin törmäystilanteissa.
- ❑ Taajamanopeuksilla (50 km/h) tapahtuvissa kolareissa ihmisen törmäyspaino on jo 40-kertainen, joten käsillä ei kyetä estämään iskeytymistä tai autosta ulos sinkoutumista.

Turvavyön oikeanlainen käyttö

HEIJASTIN -INFO

<https://www.liikenneturva.fi/fi/liikenteessa/heijastin>

- ❑ Pimeään aikaan liikkuvia jalankulkijoita ja pyöräilijöitä on vaikea havaita.
- ❑ Heijastin auttaa näkymään liikenteessä ja esimerkiksi autoilijaa näkemään hämärässä kulkevan kävelijän.
- ❑ Heijastimen toiminta perustuu siihen yksinkertaisuuteen, että se heijastaa valon takaisin lähteelleen. Näin esimerkiksi auton kuljettaja erottaa heijastinta käyttävän jopa seitsemän kertaa niin kaukaa kuin ilman heijastinta kulkevan.

**Katso video heijastimen
tehosta**

**Testaa animaatiolla miten
jalankulkija näkyy pimeällä**

KÄNNYKÄN KÄYTTÖ LIIKENTEESSÄ -INFO

Lapsen matkapuhelimen käyttö liikenteessä:

<https://www.liikenneturva.fi/fi/eri-ikaisena/lapsen-matkapuhelimen-kaytto-liikenteessa>

Yläkoululainen ja tarkkaamattomuus liikenteessä:

<https://www.liikenneturva.fi/fi/eri-ikaisena/ylakoululainen-ja-tarkkaamattomuus-liikenteessa>

- ❑ Puhelu, pelaaminen, viestittely tai musiikin kuuntelu vie huomion pois liikenteen seuraamiselta, lapsilla ja nuorilla jopa enemmän kuin aikuisilla.
- ❑ Tienylityksissä ja risteyksissä ei ole turvallista keskittyä viestittelyyn, pelaamiseen tai muuhun kännykän käyttöön.
- ❑ Liikenteessä tarvitaan myös kuuloaistia, etenkin jalankulkijana tai pyöräilijänä liikuttaessa. Kuulon avulla saadaan tietoa ohittavista ajoneuvoista, lähestyvistä hälytysajoneuvoista sekä muista äänimerkeistä.
- ❑ Musiikkia kuunnellessa äänenvoimakkuuden tulisi olla kuulokkeissa ainakin sen verran matala, että ympäröivät äänet kuuluvat selkeästi ja riittävän kaukaa.

Lisätietoja:

Liikennesuunnittelija

Marjukka Aronen

p. 040 566 8725

marjukka.aronen@hyvinkaa.fi

